

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE O IZVEDBI POKLICNE MATURE 2010

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

VSEBINA

Uvod	2
Analiza vprašalnika za ravnatelje	2
1. Šifra šole	2
2. Stališča ravnateljev do poklicne mature	3
3. Predmaturitetni preizkus	7
4. Priprava in izvedba poklicne mature	9
5. Moderacija in ocenjevanje poklicne mature	11
6. Ocena posredovanih informacij	14
7. Ocena sodelovanja z organi in inštitucijami za poklicno maturo	15
8. Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov	18
9. Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov	21
10. Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno	23
11. Prilagojeno izvajanje poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	25
12. Predlogi za spremembe poklicne mature v prihodnje	28
Sklep	29
Priloga 1: Anketni vprašalnik za ravnatelje organizacij, ki izvajajo poklicno maturo	31

UVOD

Vprašalnik za ravnatelje je namenjen ugotavljanju stališč ravnateljev do poklicne mature, odkrivanju težav in nejasnosti v zvezi z njeno pripravo in izvedbo in pridobivanju predlogov za njeno izboljšavo.

Vprašalnik smo v marcu 2011 objavili na spletni strani Rica, izpolnjevale pa so ga tiste izobraževalne ustanove, ki so izvajale poklicno maturo 2010 v spomladanskem, jesenskem ali zimskem izpitnem roku. Izpolnjevanje vprašalnika je potekalo elektronsko.

Analiza vprašalnika za ravnatelje je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika.

Številka poglavja označuje sklop iz vprašalnika, analize so prikazane v tabelarni ali grafični obliki, ponekod pa jim sledi tudi povzetek.

Število ravnateljev, ki so odgovarjali na posamezna anketna vprašanja, se razlikuje; na 1., 2. in 3. vprašanje je odgovorilo 141 ravnateljev, na 4. vprašanje in na vprašanje 5.1 140 ravnateljev, na vprašanja 5.2–5.7 in na 6., 7., 8., 9., 10. in 11. vprašanje pa 139 ravnateljev.

ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE

1. Šifra šole

Vprašalnik za ravnatelje je izpolnjevalo 141 od 161 organizacij (87,6 %), ki so izvajale poklicno maturo 2010 v spomladanskem, jesenskem ali zimskem izpitnem roku. Vključenost organizacij v anketo glede na izobraževalne programe (**preglednica 1**) je primerljiva z deleži organizacij, ki izvajajo programe srednjega strokovnega izobraževanja (SSI; 86,8 %), programe poklicno-tehniškega izobraževanja (PTI; 86,9 %) in programe poklicnega tečaja (PT; 88,6 %).

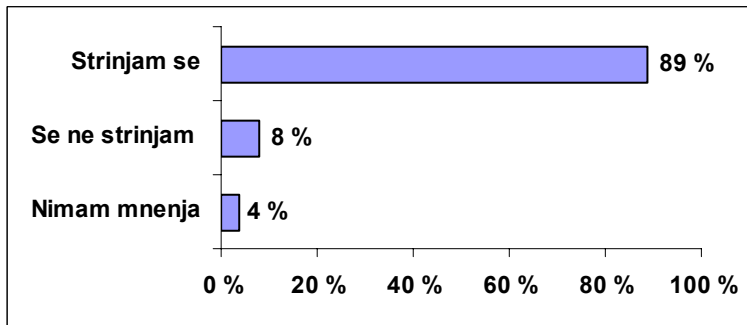
Preglednica 1: Organizacije z izpolnjeno anketo po izobraževalnem programu

	SSI	PTI	PT	SKUPAJ
Število šol (poklicna matura 2010)	152	130	35	317
Število šol (anketa 2010)	132	113	31	276
Delež šol (anketa 2010)	86,8 %	86,9 %	88,6 %	87,1 %

2. Stališča ravnateljev do splošne mature

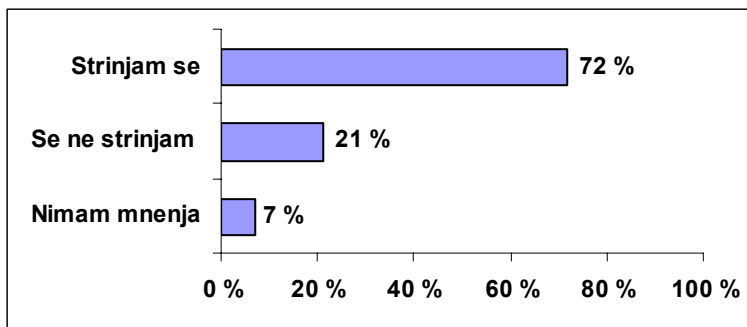
Stališča ravnateljev se kažejo v odgovorih na trditve o poklicni maturi, ki so jih ravnatelji ocenjevali z izjavami: Strinjam se. Se ne strinjam. Nimam mnenja.

2.1 Poklicna matura daje primeren okvir za boljše znanje dijakov ob koncu šolanja.

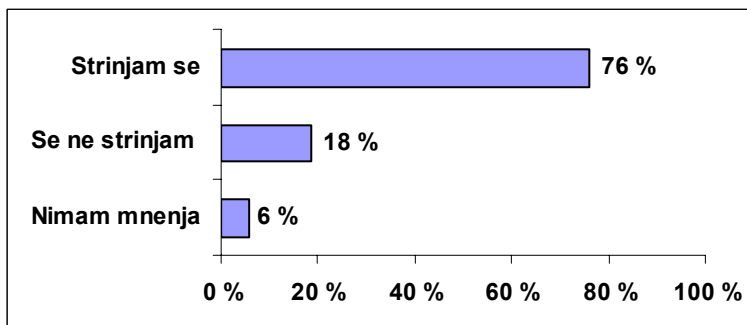
Število odgovorov: 141

2.2 Poklicna matura daje dijakom primerno strokovno usposobljenost za delo na nekem določenem področju.

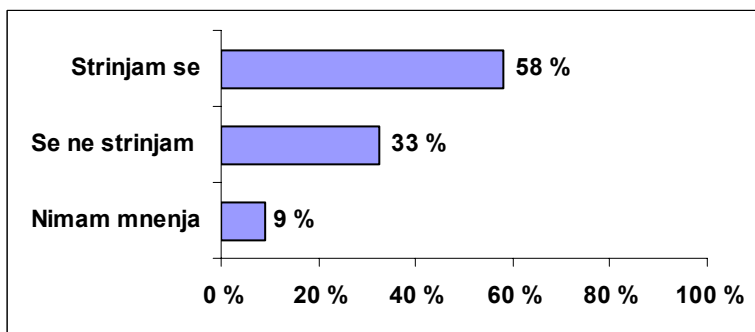
Število odgovorov: 141

2.3 Poklicna matura daje dijakom primerno strokovno usposobljenost za študij.

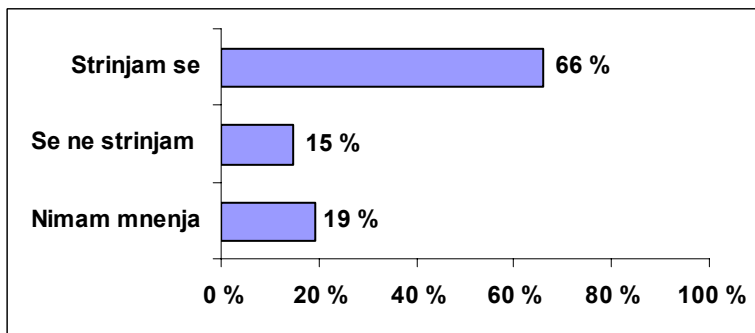
Število odgovorov: 141

2.4 Poklicna matura je neposredno vplivala na izboljšanje kvalitete poučevanja.

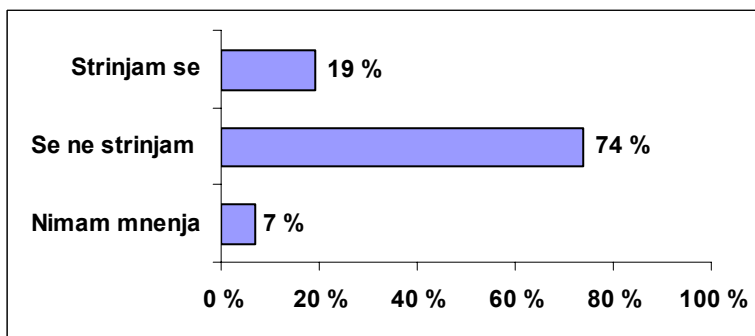
Število odgovorov: 141

2.5 V zbornici sta se okrepili sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na poklicno matura.

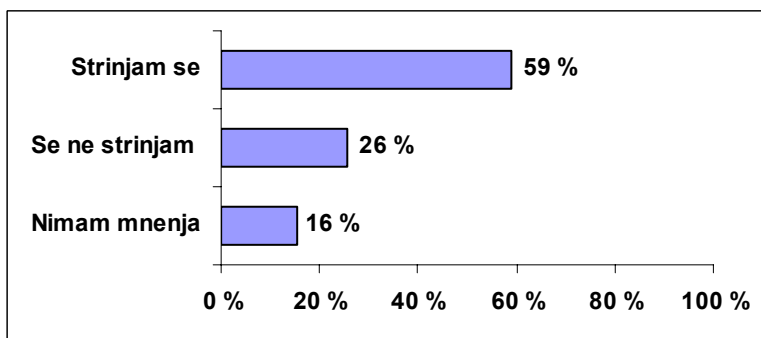
Število odgovorov: 141

2.6 Življenje in delo srednje šole se tako zelo podrejata ciljem poklicne mature, da ima to negativne posledice za širšo razgledanost dijakov.

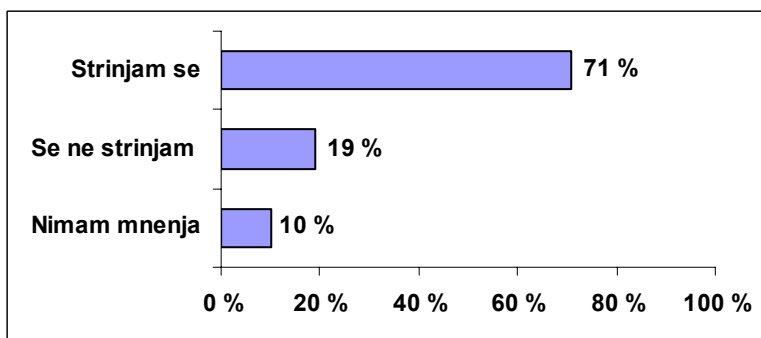
Število odgovorov: 141

2.7 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto bolj miren.

Število odgovorov: 141

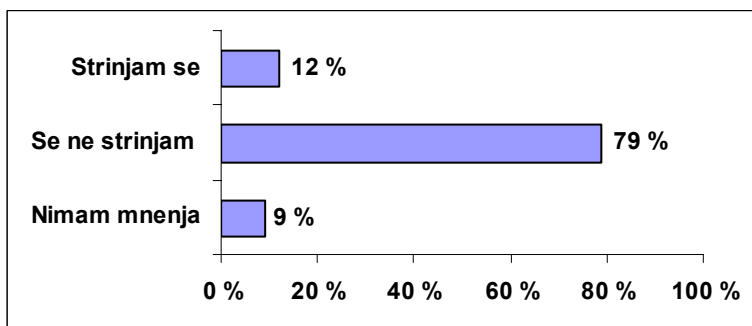
2.8 Vznemirjenost in zaskrbljenost dijakov zaradi poklicne mature sta še vedno navzoči.

Število odgovorov: 141

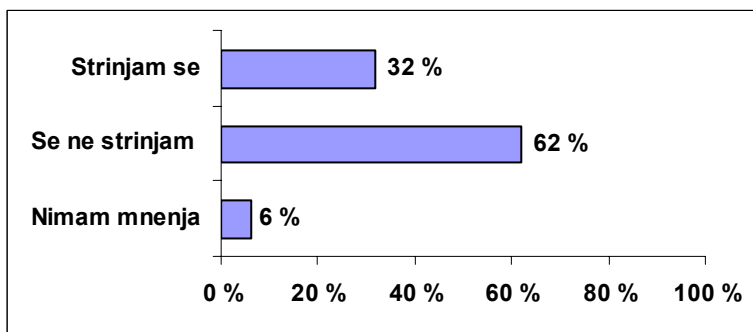
V nadaljevanju (trditve od 2.8.1 do 2.8.4) so bili v analizo na vprašanje o vzrokih za vznemirjenost in zaskrbljenost dijakov vključeni samo tisti ravnatelji, ki so pri vprašanju 2.8 izbrali »Strinjam se« (100 ravnateljev oziroma 70,9 %).

2.8.1 Prezahtevna izpitna snov

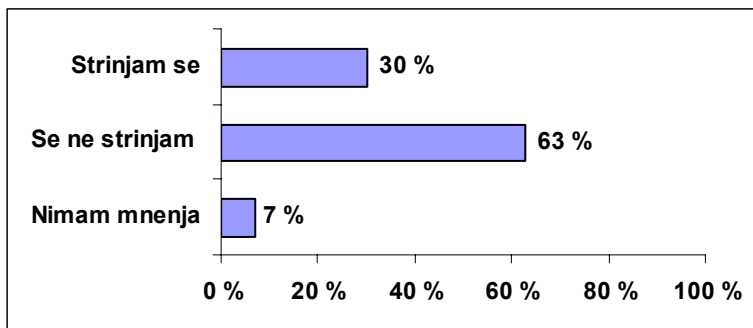
Število odgovorov: 100

2.8.2 Preobsežna izpitna snov

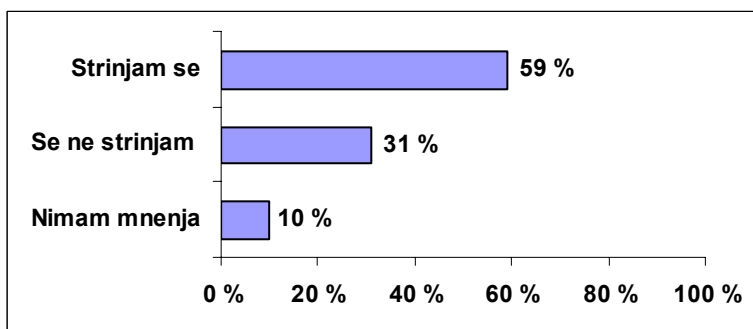
Število odgovorov: 100

2.8.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev k boljšemu uspehu, ki se kaže s pretiravanjem pri pouku

Število odgovorov: 100

2.8.4 Prisojanje prevelikega pomena točkam, potrebnim za vpis na visoke strokovne programe

Število odgovorov: 100

Povzetek

Večina ravnateljev meni, da daje poklicna matura primeren okvir za boljše znanje dijakov (2.1; 89 %). Okoli tri četrt jih je mnenja, da poklicna matura omogoča dijakom primerno strokovno usposobljenost za študij (2.3; 76 %) in tudi primerno strokovno usposobljenost za delo na nekem določenem področju (2.2; 72 %), okoli tri četrt pa se jih tudi ne strinja z

negativnimi posledicami poklicne mature za širšo razgledanost dijakov (2.6; 74 %). Nekoliko manj jih je prepričanih, da sta se zaradi poklicne mature okrepili sodelovanje in timsko delo med učitelji (2.5; 66 %) in da se poklicna matura kaže tudi v večji kvaliteti poučevanja (2.4; 58 %). Zaključek šolskega leta se zdi skoraj 60 % bolj miren, če so poznani kriteriji znanja in pravila (2.7; 59 %), in še vedno jih je več kakor 70 % prepričanih, da sta zaradi poklicne mature navzoči vznemirjenost in zaskrbljenost dijakov (2.8; 71 %). Ravnatelji razloge zanj najpogosteje pripisujejo prisojanju prevelikega pomena točkam, ki so potrebne za vpis na visoko strokovne programe (2.8.4; 59 %), za druge ponujene razloge pa se odločajo manj pogosto: preobsežna izpitna snov (2.8.2; 32 %), čezmerno spodbujanje učiteljev k boljšemu uspehu (2.8.3; 30 %) in prezahtevna izpitna snov (2.8.1; 12 %).

3. Predmaturitetni preizkus

Predmaturitetni preizkus (v nadaljevanju: PMP) je namenjen dijaku zadnjega letnika in poklicnega tečaja.

Predmet PMP izmed splošnoizobraževalnih predmetov izbere in določi vsako šolsko leto Državna komisija. Za izvedbo PMP se smiselno uporabljajo pravila in navodila, določena za izvedbo poklicne mature.

3.1 Izvedba PMP

Več kakor 70 % ravnateljev predlaga, naj bo izvedba PMP takšna, kakor je bila doslej, to je: datum »obveznega« PMP naj bo določen s koledarjem poklicne mature, termine in načine pisanja za »neobvezne« PMP pa določijo šole same (preglednica 3.1).

Preglednica 3.1: Kakšna naj bo izvedba PMP?

IZVEDBA PMP	Število	Odstotek
Izvedba PMP naj bo takšna, kakor je bila doslej.	102	72,3 %
Izvedba PMP naj se spremeni.	39	27,7 %
SKUPAJ	141	100 %

3.2 »Obvezni« predmet PMP

Skoraj 90 % ravnateljev predlaga, naj izvedba »obveznega« PMP poteka tako kakor doslej: menjava na vsaki dve leti; eno leto prvi predmet, drugo leto tretji predmet (preglednica 3.2).

Preglednica 3.2: Kako naj glede predmetov poteka izvedba »obveznega« PMP?

»OBVEZNI« PREDMET PMP	Število	Odstotek
Menjava na vsaki dve leti, tako kakor doslej	124	87,9 %
Vsako leto prvi predmet	17	12,1 %
SKUPAJ	141	100 %

3.3 Priprava izpitnih kompletov za »neobvezne« PMP pri prvem in pri tretjem predmetu poklicne mature

Tudi pripravo izpitnih kompletov za »neobvezne« PMP želi imeti večina ravnateljev nespremenjeno (79,4 %), to pomeni, da izpitne komplete pripravijo državne predmetne komisije in Ric, tako kakor doslej, šole jih lahko naročijo na Ricu ali pa jih natisnejo same z eRic (preglednica 3.3).

Preglednica 3.3: Kdo naj pripravi izpitne komplete za »neobvezne« PMP pri prvem in pri tretjem predmetu poklicne mature?

PRIPRAVA IZPITNIH KOMPLETOV ZA »NEOBVEZNE« PMP	Število	Odstotek
Izpitne komplete naj pripravijo DPK PM in Ric, tako kakor doslej.	112	79,4 %
Izpitne komplete pripravijo šole same.	15	10,6 %
»Neobvezni« PMP naj se ukinejo.	14	9,9 %
SKUPAJ	141	100 %

3.4 Izvedba PMP za drugi predmet poklicne mature

PMP za drugi predmet poklicne šole izvaja 56 od 141 organizacij oziroma 39,7 % (PMP za drugi predmet ne izvaja 85 od 141 organizacij oziroma 60,3 %; preglednica 3.4).

Organizacije najpogosteje izvajajo PMP s področja ekonomije, zdravstva, predšolske vzgoje, strojništva, gostinstva, računalništva, elektrotehnike, mehatronike, kemije, kmetijstva in hortikulture.

Preglednica 3.4: Ali izvajate PMP tudi za drugi predmet poklicne mature?

IZVEDBA PMP ZA DRUGI PREDMET POKLICNE MATURE	Število	Odstotek
DA.	56	39,7 %
NE.	85	60,3 %
SKUPAJ	141	100 %

3.5 Predlogi za izboljšavo PMP

Predloge za izboljšavo PMP je navedlo 6 ravnateljev od skupaj 141 (4,3 %).

Predlogi za izboljšavo PMP

Da poklicna matura ne bi bila tako razpotegnjena. Da se termini ne bi pokrivali s splošno matura.

Neobvezni predpreizkus pišemo pri vseh predmetih.

Pri PMP dijaki dejansko spoznajo izpitni red v živo, časovni okvir in zato kot tak mora ostati.

Šole naj same določijo datum opravljanja PMP.

To naj bo v pristojnosti šole in strokovnih aktivov.

Tudi pisne pole za 2. predmet bi bilo smiselno poenotiti po strokovnih modulih, saj sedaj to dela vsaka šola posebej.

Povzetek

Večina ravnateljev predlaga, naj izvedba predmaturitetnih preizkusov (PMP) poteka tako kakor doslej: datum »obveznega« PMP naj bo določen s koledarjem poklicne mature, termine in načine pisanja za »neobvezne« PMP naj šole določijo same (**4.1**; 72,3 %), »obvezni« predmet PMP naj bo eno leto prvi predmet, drugo leto tretji predmet (**4.2**; 87,9 %), izpitne komplete za neobvezne PMP pa naj pripravijo državne predmetne komisije in Ric (**4.3**; 79,4 %).

PMP za drugi predmet poklicne mature izvaja 56 od 141 organizacij oziroma 39,7 %. Organizacije najpogosteje izvajajo PMP s področja ekonomije, zdravstva, predšolske vzgoje, strojništva, gostinstva, računalništva, elektrotehnike, mehatronike, kemije, kmetijstva in hortikulture.

4. Priprava in izvedba poklicne mature

V sklopu vprašanj o pripravi in o izvedbi poklicne mature nas je zanimalo, kdo pripravlja izpitne pole za pisne izpite pri drugem predmetu poklicne mature, želeli pa smo tudi izvedeti, s katerimi težavami se srečujejo organizacije pri izvajanju poklicne mature.

4.1 Priprava izpitnih pol za pisne izpite pri drugem predmetu poklicne mature

Večina organizacij pripravlja izpitne pole za pisne izpite pri drugem predmetu poklicne mature na šoli interno (125 od 140 organizacij oziroma 89,3 %), v manjšini pa so tiste, ki pripravljajo izpitne pole v posebnih skupinah istega izobraževalnega programa za vse šole (15 od 140 oziroma 10,7 %). V skupinah se pripravi največ izpitnih pol s področja zdravstva in živilstva.

4.2 Težave pri izvedbi poklicne mature

Težave pri izvedbi poklicne mature je izpostavila ena sama organizacija od 140 (0,7 %), ki je zato tudi edina odgovarjala na vprašanja 4.3, 4.4 in 4.5.

4.3 Vrste težav pri izvedbi poklicne mature

Vrste težav pri izvedbi poklicne mature, ki jih je izpostavila ena organizacija, so opisane v **preglednici 4.3**, razlogi in predlogi za njihovo odpravo pa so navedeni v nadaljevanju.

Preglednica 4.3: Kakšne težave ste imeli pri izvedbi poklicne mature?

Težave pri izvedbi poklicne mature	Število	Odstotek
1. Dostava izpitnega gradiva za pisni izpit za prvi in za tretji predmet	0	0,0 %
2. Koledar izvedbe poklicne mature	0	0,0 %
3. Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature	1	0,7 %
4. Nadzorni učitelji pri pisnih izpitih	1	0,7 %
5. Organizacija pouka v času izvedbe poklicne mature	1	0,7 %
6. Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	1	0,7 %
7. Ocenjevanje maturitetnih izpitov	0	0,0 %

3. Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature: ena organizacija.
Razlogi: Šola je nastanjena skupaj z gimnazijo. Ravnatelj se morava velikokrat dogovarjati zaradi prostorov. Rešiva resda vse, ker se dobro razumeva, a zaradi različnih terminov je to zelo težko.
Predlogi: Pri nas bi bilo dobro, če bi bili termini hkrati s splošno maturo, ker bi potem lahko v istih dneh načrtovali vsebine zunaj šole. No, pa saj tudi tako gre!
4. Nadzorni učitelji pri pisnih izpitih: ena organizacija.
Razlogi: Zaradi dijakov s posebnimi potrebami nam zmanjkuje učiteljev, ker na ŠC matura poteka istočasno (glede prejšnje točke – gimnazija teh problemov nima). Učitelji se pokrivajo z drugimi šolami!
Predlogi: Glede posebnih potreb poenostaviti pravilnik. V razredu hkrati vsi s posebnimi potrebami (z različnimi prilagoditvami), dva nadzorna učitelja pa po poprej izdelanem načrtu za posameznika po navodilih kontrolirata čas oziroma potrebe ...
5. Organizacija pouka v času izvedbe poklicne mature: ena organizacija.
Razlogi: Glej točko 3. Kadar imata šoli (gimnazija in zdravstvena šola) izpitni rok hkrati, je lahko pouk samo popoldne, ker zjutraj ni prostorov na voljo in tudi učitelji so vsi na maturi. Še proste vsebine lahko izvajamo le, če jih pokrivajo zunanji izvajalci.
Predlogi: Morda maturo izvajati popoldne, ob sobotah delamo že dovolj. Je pa res morda možno tudi, da se piše poklicna matura samo ob sobotah, če prestavimo skupni termin poskusne mature na popoldanski čas kakega delovnega dne ali pa ga sploh ukinemo (to ne bi bilo ravno najbolje).
6. Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami: ena organizacija.
Razlogi: Vse opisano že v točki 4.
Predlogi: Vse opisano že v točki 4.

4.4 Druge težave pri izvedbi poklicne mature

Razen vnaprej ponujenih odgovorov je ena organizacija zapisala tudi naslednje: »Ni težava, je pa opomba. Zaradi 'nedodelane glavarine' je vsako kopiranje, ki ga zahtevate od nas, strošek ...«

4.5 Drugi predlogi za izboljšanje poklicne mature

Tudi za izboljšanje poklicne mature je predlog navedla ena sama organizacija: »Matura kot takšna in večji del poteka ni problem. So težave, ki sem jih zapisal. Dobra je eksternost v vseh polah (zdravstvene šole to imamo ves čas), ker je s tem zagotovljena kontrola in večja pravičnost. Hkrati je večja zavzetost, resnost, doslednost ...«

Povzetek

Večina organizacij pripravlja izpitne pole za pisne izpite pri drugem predmetu poklicne mature na šoli interno (125 od 140 oziroma 89,3 %), v manjšini pa so tiste, ki pripravljajo izpitne pole v posebnih skupinah istega izobraževalnega programa za vse šole (15 od 140 oziroma 10,7 %). Težave pri izvedbi poklicne mature je izpostavila ena sama organizacija od 140 (0,7 %).

5. Moderacija in ocenjevanje poklicne mature

Moderacija je dopolnjevanje navodil za ocenjevanje po pregledu rešenih pisnih izpitov. Moderacijo za prvi in za tretji predmet poklicne mature opravijo državne predmetne komisije za posamezni maturitetni predmet, za drugi predmet pa naj bi moderacija potekala v krogu strokovnega aktiva organizacije, ki izvaja poklicno maturo.

5.1 Moderacija navodil za ocenjevanje pri drugem predmetu poklicne mature

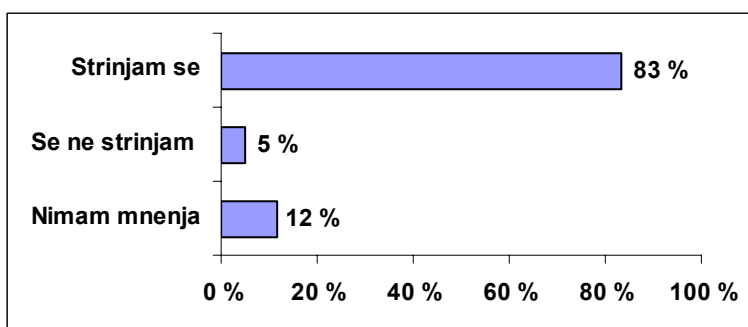
Moderacijo navodil za ocenjevanje pri drugem predmetu poklicne mature je izvedlo 41 organizacij od 141 oziroma 29,3 % (**preglednica 5.1**), od tega največ s področja ekonomije, zdravstva, prometa in predšolske vzgoje.

Preglednica 5.1: Ali pri drugem predmetu poklicne mature izvajate moderacijo navodil za ocenjevanje?

MODERACIJA NAVODIL ZA OCENJEVANJE	Število	Odstotek
DA.	41	29,3 %
NE.	99	70,7 %
SKUPAJ	140	100 %

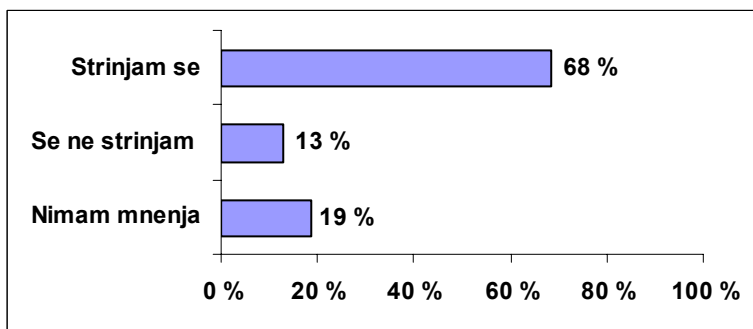
Ravnatelji so strinjanje s trditvami o vrednotenju poklicne mature ocenjevali z odgovori: Strinjam se. Se ne strinjam. Nimam mnenja.

5.2 Usposabljanja za ocenjevalce prvega in tretjega predmeta poklicne mature so ustrezna.

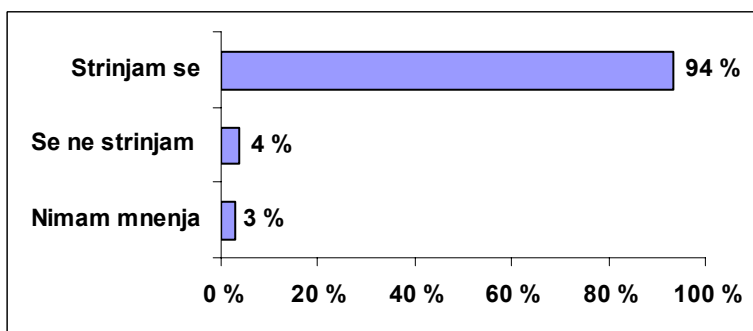
Število odgovorov: 139

5.3 Usposabljanja za ocenjevalce drugega predmeta poklicne mature so ustrezna.

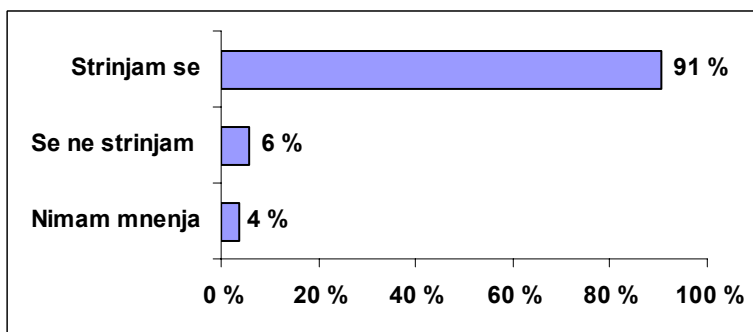
Število odgovorov: 139

5.4 Ocenjevanje pisnih izpitov pri prvem in pri tretjem predmetu poklicne mature je ustrezno.

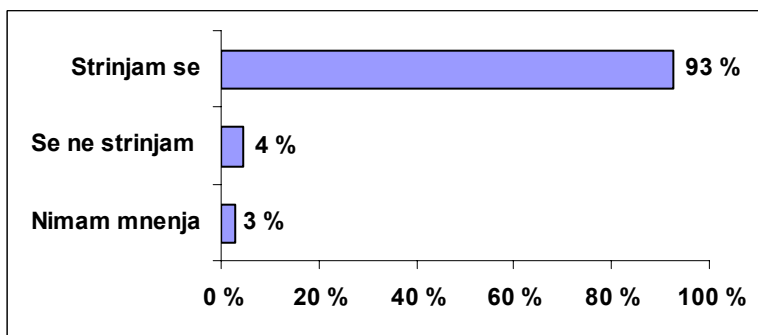
Število odgovorov: 139

5.5 Ocenjevanje pisnih izpitov pri drugem predmetu poklicne mature je ustrezno.

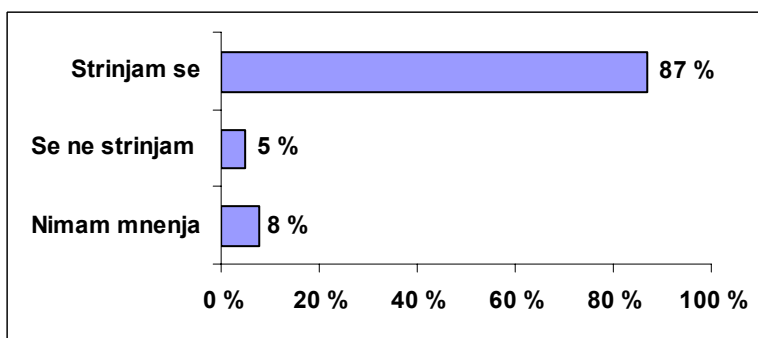
Število odgovorov: 139

5.6 Ocenjevanje ustnih izpitov pri prvem, pri drugem in pri tretjem predmetu poklicne mature je ustrezno.

Število odgovorov: 139

5.7 V PIK zapisani kriteriji za ocenjevanje četrtega predmeta poklicne mature so ustrezni.

Število odgovorov: 139

Povzetek

Moderacijo navodil za ocenjevanje pri drugem predmetu poklicne mature je izvedlo 29,3 % organizacij, od tega največ s področja ekonomije, zdravstva, prometa in predšolske vzgoje.

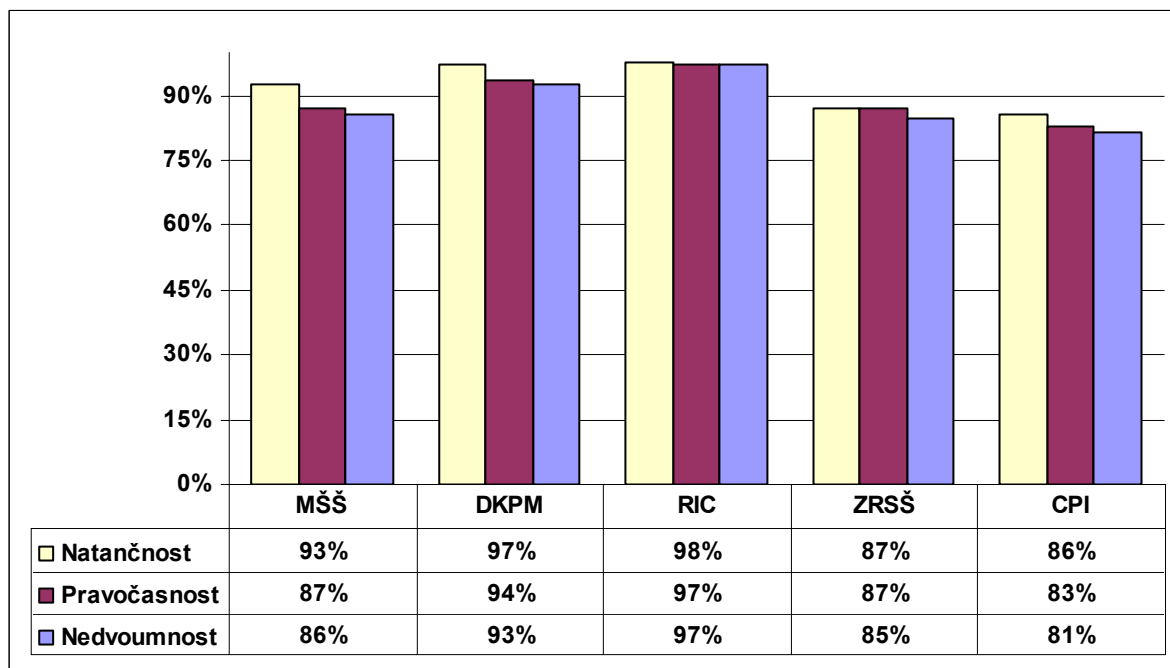
Večina ravnateljev meni, da je ocenjevanje pisnih in ustnih izpitov pri prvem, pri drugem in pri tretjem predmetu poklicne mature ustrezno (nad 90 % za **5.4**, **5.5** in **5.6**), nekoliko manj pa se jih strinja, da so ustrezni tudi v PIK zapisani kriteriji za ocenjevanje četrtega predmeta poklicne mature (**5.7**; 87 %) in usposabljanja za ocenjevalce prvega in tretjega predmeta poklicne mature (**5.2**; 83 %). Še manj je ravnateljev, ki menijo, da so usposabljanja za ocenjevalce drugega predmeta poklicne mature ustrezna (**5.3**; 68 %).

6. Ocena posredovanih informacij

Informacije, ki jih posredujejo maturitetni organi in inštitucije, je ocenilo 139 od 161 organizacij (86,3 %).

Preglednica spodaj prikazuje delež pozitivnih odgovorov (»Da«) za informacije (natančnost, pravočasnost, nedvoumnost), ki jih posredujejo MŠŠ, Državna komisija za poklicno maturo (DKPM), Ric, ZRSŠ in CPI.

Preglednica 6: Ocena posredovanih informacij

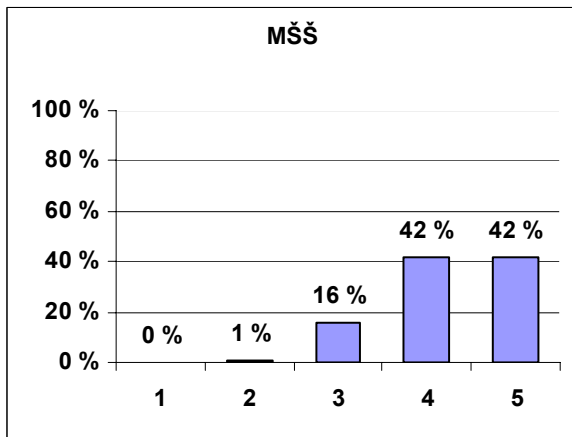
Povzetek

Analiza odgovorov pokaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih posredujejo MŠŠ, DK PM, Ric, ZRSŠ in CPI, saj deleži pozitivnih ocen (»Da«) povsod presegajo 80 %. V povprečju ravnatelji najboljše ocenjujejo natančnost informacij, najslabše pa nedvoumnost informacij.

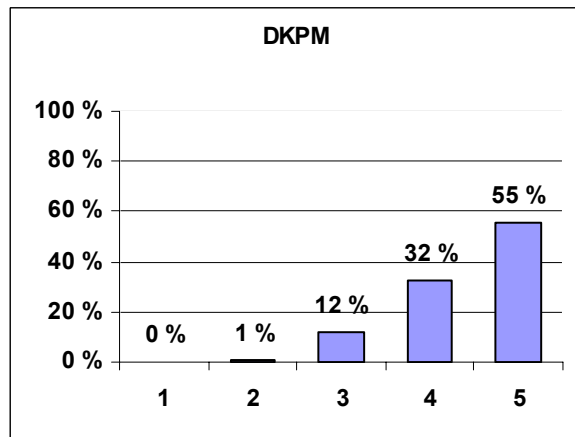
7. Ocena sodelovanja z organi in inštitucijami za poklicno maturo

7.1 Sodelovanje z organi in inštitucijami za poklicno maturo – ocena sodelovanja

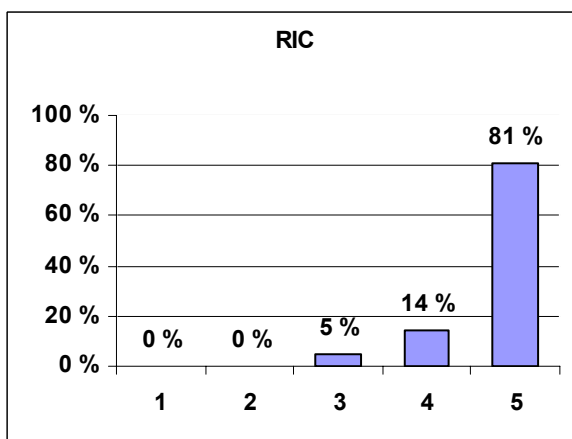
Sodelovanje z organi in inštitucijami za poklicno maturo je ocenilo 139 od 161 organizacij (86,3 %). Grafi prikazujejo porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih za sodelovanje dodelili ravnatelji.

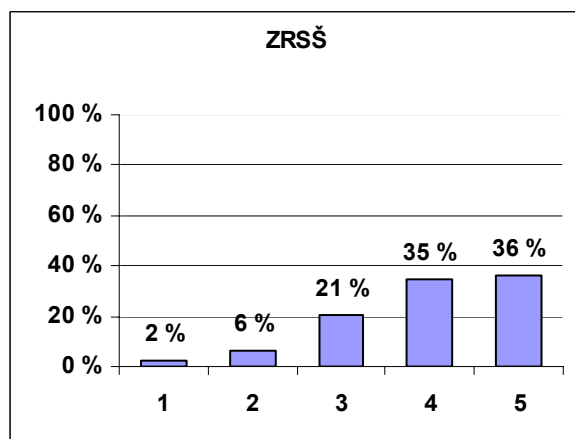
Povprečna ocena je **4,24**.

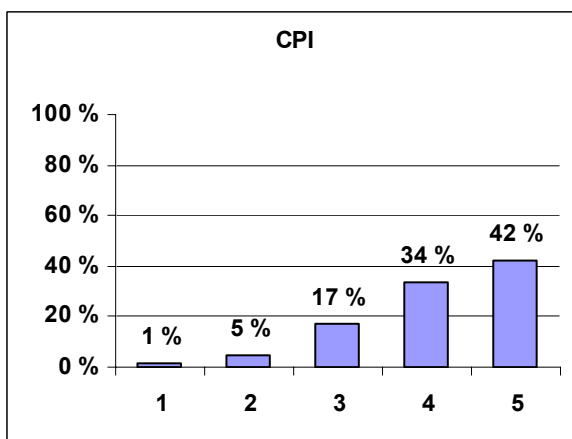
Povprečna ocena je **4,42**.

Povprečna ocena je **4,76**.

Povprečna ocena je **3,96**.

Povprečna ocena je **4,11**.

Povzetek

Ravnatelji vrednotijo sodelovanje z MŠŠ, DK PM, Ricem, ZRSS in CPI pozitivno, saj povprečne ocene za vse organe in inštitucije presegajo oceno 4,0.

Iz frekvenca porazdelitve ocen je razvidno, da največ ravnateljev ocenjuje sodelovanje z organizacijami in inštitucijami za poklicno maturo z oceno 5, druga najbolj pogosta ocena je 4, nato ocena 3 in ocena 2, ocena 1 pa je v porazdelitvi zastopana z najnižjim deležem.

7.2 Sodelovanje z organi in inštitucijami za poklicno maturo – pripombe

Komentarji o sodelovanju z MŠŠ

Od 139 ravnateljev jih je imelo komentarje 10 (7,2 %).

Ga ni kaj dosti!

Informacije glede opravljanja PM za stare programe so bile lani drugačne kakor letos. Zato na šoli nismo imeli pravih informacij.

Informacije so pogosto prepozne.

Neodzivnost.

Ni jih dosti, finančno poročilo/zahtevek.

Nimamo dosti stikov

Ocena je posledica tega, da z MŠŠ največ sodelujemo in sicer na različnih področjih.

Sistem je dodelan in dobro izpeljan.

Vnos ocene za 2. predmet pri ET – PTI.

Zakasnele informacije, nenatančne, največkrat brez odgovora.

Komentarji o sodelovanju z DK PM

Od 139 ravnateljev jih je imelo komentarje 5 (3,6 %).

Informacije so ustrezne, odziv hiter in ustrezen.

Navodila in logistika dobro poteka.

Nimamo dosti stikov.

Ne sodelujemo dostikrat.

Vnos ocene za 2. predmet pri ET – PTI.

Komentarji o sodelovanju z Ricem

Od 139 ravnateljev jih je imelo komentarje 5 (3,6 %).

Lahko bi bilo boljše.

Polno sodelovanje.

Sodelovanje je v redu.

Večkrat ni odgovora na zastavljena vprašanja.

Vedno pripravljani za sodelovanje in dajejo konstruktivne odgovore.

Komentarji o sodelovanju z ZRSS

Od 139 ravnateljev jih je imelo komentarje 14 (10,1 %).

Ga ni kaj dosti!

Ga praktično ni.

Informacij z Zavoda za šolstvo glede poklicne mature nimamo.

Ne sodelujemo dostikrat.

Ni dosti, posredovanje informacij za materiale.

Nimamo nikakršnih informacij s strani ZRSS.

Ni sodelovanja.

Pri PM tesnejšega sodelovanja z ZRSS ni.

Pričakujemo, da bi bili ažurni in služili svojemu namenu.

Sodelovanje je v manjšem obsegu.

Solidno sodelovanje.

Strokovna podpora je dobra.

Več je potrebno usposabljanje učitelje za splošne pedagoške naloge - npr. nihče, ampak res nihče danes sistematično ne usposablja učiteljev v SŠ za medpredmetno povezovanje.

Z njimi skorajda ne sodelujemo neposredno.

Komentarji o sodelovanju s CPI

Od 139 ravnateljev jih je imelo komentarje 17 (12,2 %).

Bi ga lahko bilo več!

Informacij neposredno ne dobivamo s strani CPI.

Navodila v zvezi s pripravo izpitnih katalogov se pogosto spreminjajo, ni natančnih navodil, se uradno ne obvešča, če so spremembe.

Neposredno ne sodelujemo, so pa odprti za naša vprašanja.

Neusklajenost, informacije v zvezi z prenovljenimi programi smo dobili prepozno.

Ni neposredne povezave pri izvajanju PM.

Ocenjujem, da so bile informacije včasih pozne in ne dovolj precizne, iz pogovorov sklepam, da nekateri še danes ne vedo, kako bo potekala PM v prenovljenih programih naslednje leto.

Odlično sodelovanje.

Pogrešamo organizacijo seminarjev za 2. predmet PM.

Pričakujemo več podpore pri strokovnem povezovanju šol z istimi ali podobnimi izobraževalnimi programi.

Sodelovanje je v manjšem obsegu.

Sodelovanje je v redu.

Strokovna podpora in povezava sta dobro pripravljene in izvedeni. Pomoč je pravočasna.

Težave pri pripravi PIK-ov za 2. predmet.

Več usposabljanja za medpredmetno povezovanje.

Večje sodelovanje s šolo.

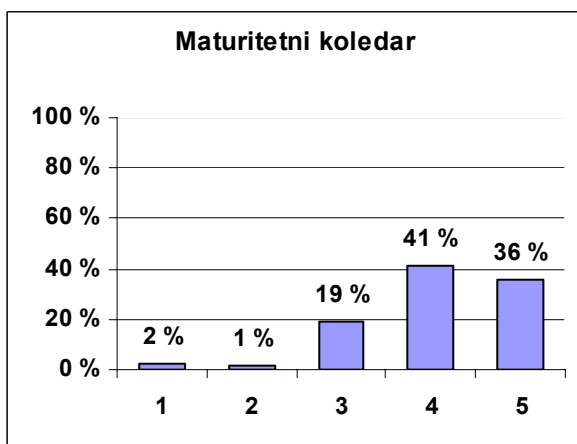
Zakasnele informacije, nenatančne, največkrat brez odgovora.

8. Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov – ocena sodelovanja, pripombe in predlogi

Ustreznost maturitetnih predpisov je ocenilo 139 od 161 organizacij (86,3 %). Grafi prikazujejo porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih ravnatelji dodelili za ustreznost maturitetnih predpisov: a) maturitetnemu koledarju za poklicno maturo, b) maturitetnim pravilom o varovanju izpitne tajnosti in c) izpitnemu redu. Pod grafi so zapisani tudi predlogi in pripombe ravnateljev za izboljšavo maturitetnih predpisov.

a) Maturitetni koledar za poklicno maturo

Povprečna ocena za ustreznost maturitetnega koledarja je **4,07**.

Pripombe na maturitetni koledar za poklicno maturo

Od 139 ravnateljev jih je imelo pripombe 18 (12,9 %).

Dobro bi bilo vsaj malo podaljšati nekatere roke oziroma jih prirediti, da ne padejo na soboto.

Koledar bi moral upoštevati razporeditev praznikov in ostalih obveznosti v posameznem šolskem letu.

Koledar se šteje po dnevih in občasno nekatere aktivnosti padejo na dela proste dneve.

Maturitetni koledar ne upošteva oz. se vedno pokriva zimski del poklicne mature z informativnimi dnevi in počitnicami.

Nekateri roki so zelo kratki, drugi pa razvlečeni preko 3 mesecev.

Neskladje s predpisanimi tedni pouka.

Poklicna matura je preveč razpotegnjena. Datumi se pokrivajo s splošno maturo.

Predlagamo 2. predmet in 1. predmet v soboto in ne tako kot sedaj, ang. in mat. v soboto.

Predolg razpon pisnih izpitov za spomladanski rok 2011.

Predolgo obdobje od začetka do rezultatov.

Premalo časa za tiskanje spričeval.

Preteg.

Razporeditev izpitov - občasno prekratki intervali med posamezni izpiti.

Uskladiti s poukom.

Pripombe na maturitetni koledar za poklicno maturo

Večja usklajenost s SM.

Zimski rok je nekoliko prenatrpan.

Zimski rok je odločno prekratek, takrat je tudi informativni dan.

Zimski rok za tajnike deloma med zimskimi počitnicami, prekratki roki za oddajo.

Predlogi za izboljšavo maturitetnega koledarja za poklicno maturo

Od 139 ravnateljev jih je imelo predloge 9 (6,5 %).

Enakomerna porazdelitev izpitov, enaki časovni presledki.

Pogosto se pokriva s splošno maturo, kar je problem zagotavljanja prostora in nadzornih učiteljev.

Pri pisanju koledarja naj se datum, ki pade na dela prost dan (nedelja, praznik), ali napiše dan prej ali dan kasneje.

Racionalnost glede na to, da imajo tajniki poleg mature še pouk.

Skrajšanje časa izvedbe.

Skrajšanje rokov.

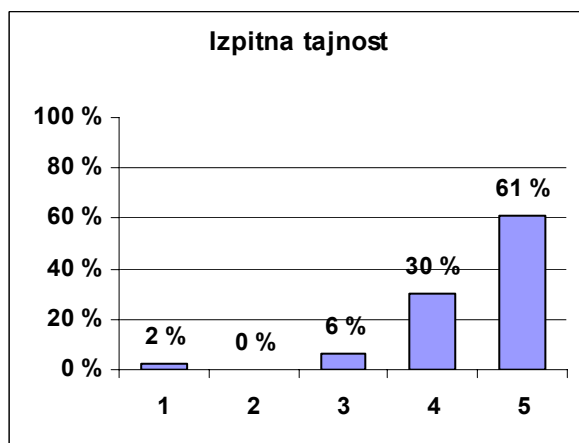
Uskladiti pouk in začetek mature.

Uskladiti tako, da bo pouk potekal nemoteno.

Zimski del poklicne mature bi lahko izvedli v januarju.

b) Maturitetna pravila o varovanju izpitne tajnosti

Povprečna ocena za ustreznost maturitetnih pravil o varovanju izpitne tajnosti je **4,48**.

Pripombe na maturitetna pravila o varovanju izpitne tajnosti

Od 139 ravnateljev sta imela pripombe dva (1,4 %).

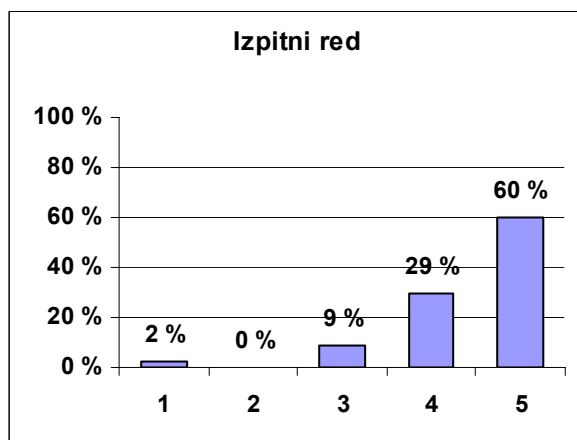
Natančnejšše določeno obdobje za varovanje pol.

Pretirana skrb in premalo zaupanja učiteljem.

Predlogov za izboljšavo maturitetnih pravil o varovanju izpitne tajnosti ni imel nihče.

c) Izpitni red

Povprečna ocena za ustreznost izpitnega reda je **4,45**.

Pripombe na izpitni red

Od 139 ravnateljcev so imeli pripombe štiri (2,9 %).

Dopolnitev izpitnega reda z odvzemom raznih mobilnih naprav, izključitev kandidata od izpita.

Mogoče potrebno ustrezno posodobiti.

Natančnejša navodila in pravila.

Število nadzornih pri posebnih potrebah.

Predlogi za izboljšavo izpitnega reda

Od 139 ravnateljcev so imeli predloge trije (2,2 %).

En nadzorni pri posebnih potrebah.

Splošni predmeti bi morali biti ocenjevani eksterno tako kot na splošni maturi.

Točno zapisati v zakon odstranitev kandidata od izpita ne pa kot navodila s strani ministrstva.

Povzetek

S podobnima povprečnima ocenama vrednotijo ravnatelji ustreznost maturitetnih pravil o varovanju izpitne tajnosti in ustreznost izpitnega reda (oceni: 4,48 in 4,45). Z nekoliko nižjo povprečno oceno vrednotijo maturitetni koledar za poklicno maturo (ocena: 4,07).

9. Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov

Ravnatelje smo spraševali po številu kršitev in ukrepov pri poklicni maturi 2010 v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku (71. in 72. člen Pravilnika o poklicni maturi).

9.1 Število kršitev maturitetnih pravil v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku

Število kršitev maturitetnih pravil je prikazano v preglednici 9.1.

Preglednica 9.1: Število kršitev maturitetnih pravil

Kršitve maturitetnih pravil	Spomlad. izpitni rok	Jesenski izpitni	Zimski izpitni rok
Vpisovanje neprimernih znakov ali neprimerne vsebine v izpitno polo	0	0	0
Posedovanje pomožnega listka oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov	2	0	1
Oziranje, pogovarjanje oziroma sporazumevanje	7	1	0
Prepisovanje ali dopustitev prepisovanja	0	0	0
Uporaba pomožnega listka, elektronskih pripomočkov oz. drugih nedovoljenih pripomočkov	1	1	1
Motenje poteka izpita	0	0	1
Ponavljjanje kršitev in njihovo stopnjevanje	0	0	0
Predložitev dela drugega kandidata	0	0	1
Posedovanje gradiva z oznako izpitne tajnosti	0	0	0
Zamenjava identitete kandidata	0	0	0
SKUPAJ	10	2	4

9.2 Število ukrepov maturitetnih pravil v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku

Število ukrepov maturitetnih pravil je prikazano v preglednici 9.2.

Preglednica 9.2: Število ukrepov maturitetnih pravil

Kršitve maturitetnih pravil	Spomlad. izpitni rok	Jesenski izpitni rok	Zimski izpitni rok
Opomin	14	2	3
Prekinitev reševanja izpitne pole	1	0	0
Prekinitev dela izpita	2	0	0
Razveljavitev vseh opravljenih izpitov poklicne mature	0	1	1
SKUPAJ	17	3	4

Povzetek

Vseh zabeleženih kršitev maturitetnih pravil je 16 (spomladanski izpitni rok: 10, jesenski izpitni rok: 2, zimski izpitni rok: 4). Največ kršitev je za oziranje, pogovarjanje oziroma sporazumevanje (8). Število ukrepov je 24 (spomladanski izpitni rok: 17, jesenski izpitni rok: 3, zimski izpitni rok: 4), od tega je največ opominov (19).

10. Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno

Pritožba na šolsko maturitetno komisijo (v nadaljevanju: ŠMK) je dovoljena, če je pri opravljanju pisnega, ustnega ali praktičnega dela izpita kršen postopek njegove izvedbe. Na šolsko maturitetno komisijo lahko kandidat vloži tudi ugovor na oceno v pisni obliki, ugovarja pa lahko na način izračuna izpitne ocene ali na oceno. Če je ugovor upravičen, se ocena kandidatu popravi.

10.1 Število pritožb na postopek izvedbe

Število pritožb na postopek izvedbe v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku je prikazano v **preglednici 10.1**.

Preglednica 10.1: Število pritožb na postopek izvedbe

Kršitve maturitetnih pravil	Spomlad. izpitni rok	Jesenski izpitni rok	Zimski izpitni rok
Pisni del izpita	3	0	2
Ustni del izpita	0	0	1
Praktični del izpita	0	2	0
SKUPAJ	3	2	3

10.2 Število ugovorov na način izračuna izpitne ocene oziroma na oceno

Število ugovorov v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku je prikazano v **preglednici 10.2**.

Preglednica 10.2: Število ugovorov na način izračuna izpitne ocene oziroma na oceno

Ugovor	Spomlad. izpitni rok	Jesenski izpitni rok	Zimski izpitni rok
Način izračuna izpitne ocene	12	3	4
Ocena	31	5	6
SKUPAJ	43	8	10

10.3 Število popravljenih ocen po ugovoru na oceno v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku

Število in delež popravljenih ocen v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku sta prikazana v **preglednici 10.3**.

Preglednica 10.3: Število in delež popravljenih ocen po ugovoru na oceno

	Spomlad. izpitni rok	Jesenski izpitni rok	Zimski izpitni rok
Ugovori	43	8	10
Popravljene ocene po ugovoru na oceno	22	4	8
DELEŽ	51,2%	50,0%	80,0%

Povzetek

Vseh pritožb na postopek izvedbe je bilo 8, vseh ugovorov pa 61 (na način izračuna izpitne ocene: 19, na oceno: 42). Po ugovorih je bila ocena popravljena 34 kandidatom (55,7 %).

11. Prilagojeno izvajanje poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

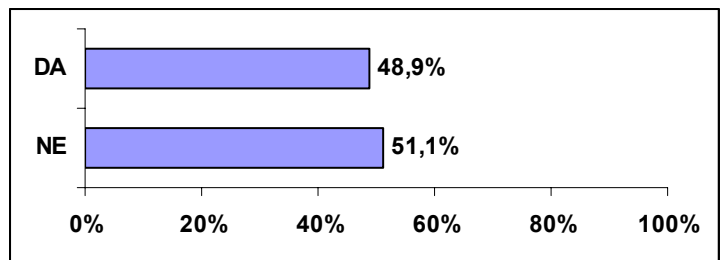
Prilagojeno izvajanje poklicne mature omogoča, da tudi kandidati s posebnimi potrebami izkažejo svoje znanje in sposobnosti.

11.1 Število organizacij s prilagojenim izvajanjem poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Na vprašanje o prilagojenem izvajanju poklicne mature 2010 za kandidate s posebnimi potrebami je odgovorilo 139 od 161 organizacij (86,3 %); od tega jih je izvedlo prilagojeno izvajanje poklicne mature 68 (48,9 %; **preglednica 11.1**).

Preglednica 11.1: Ali ste v letošnjem šolskem letu v Vaši organizaciji izvajali prilagojeno izvajanje poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami?

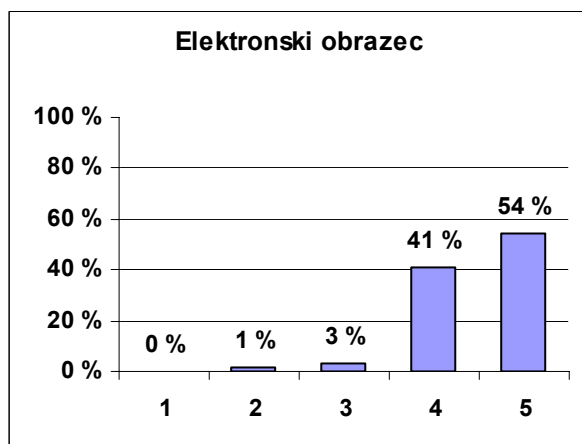
Odgovor	Število	Odstotek
DA.	68	48,9 %
NE.	71	51,1 %
Skupaj	139	100,0 %

Predstavljene so analize odgovorov ravnateljev tistih organizacij, ki so izvajale prilagojeno poklicno maturo za kandidate s posebnimi potrebami; z grafi je prikazana porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah za: a) elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program Prijave KPP), b) prilagoditve izpitnih pol in c) sodelovanje Rica in organizacij pri prilagojenem izvajanju poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami. Pod grafi so zapisani tudi predlogi in pripombe ravnateljev zaboljšavo prilagojenega izvajanja poklicne mature.

a) Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

Povprečna ocena za elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami je **4,49**.

Pripombe na elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

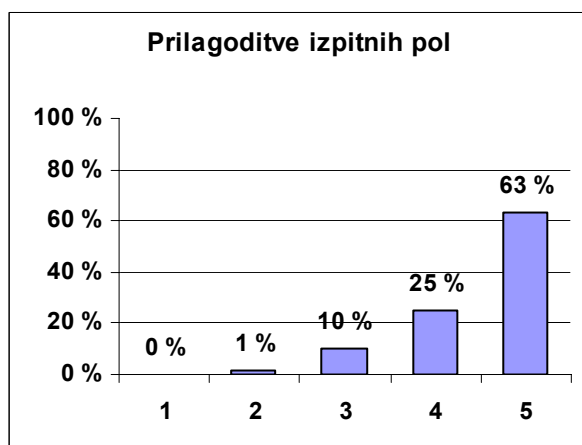
Od 139 ravnateljcev je imel pripombo eden (0,7 %).

Zelo dobro.

Predlogov za izboljšavo elektronskega obrazca za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami ni imel nihče.

b) Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena za prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami je **4,50**.

Pripombe na prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

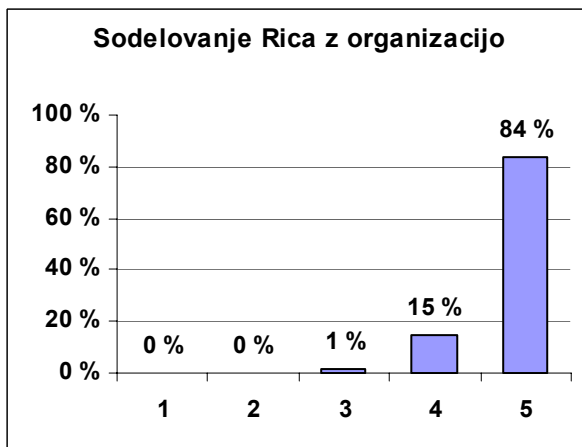
Od 139 ravnateljcev je imel pripombo eden (0,7 %).

Precej težav pri pripravi za slepo osebo.

Predlogov za izboljšavo prilagoditev izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami ni imel nihče.

c) Sodelovanje Rica z organizacijo pri prilagojenem izvajanju poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena za sodelovanje Rica z organizacijo je **4,82**.

Priporočila na sodelovanje Rica z organizacijo

Od 139 ravnateljcev je imel priporočilo eden (0,7 %).

Pohvala za konstruktivno svetovanje.

Predlogov za izboljšavo sodelovanja Rica z organizacijo ni imel nihče.

Povzetek

Ravnatelji pri prilagojenem izvajanju poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami z najvišjo povprečno oceno vrednotijo sodelovanje Rica in organizacij (ocena: 4,82), nekoliko nižji povprečni oceni pa dodeljujejo prilagoditvam izpitnih pol (ocena: 4,50) in elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program Prijave KPP; ocena: 4,49).

12. Predlogi za spremembe poklicne mature v prihodnje

Predloge za spremembe poklicne mature v prihodnje je izpostavilo 20 ravnateljev.

Predlogi za spremembe poklicne mature v prihodnje

1. Moderacija naj bo hitrejša (sploh na jesenskem roku).
2. Seminarji za ocenjevalce 2. enote naj bodo prej.
3. 2. predmet združuje preveč modulov.

Če pristopi k izpitu samo en kandidat, ni potrebe po dveh nadzornih učiteljih.

Koledar poklicne mature bi lahko bolj prilagodili šolskemu koledarju – upoštevanje šolskih počitnic. Tudi sobote niso nujne.

Kot sem navedla: s pravimi eksternimi izpiti v 1. in 2. in 3. polah bi lahko dvignili nivo znanja, po izkušnjah sodeč se ustavijo na nižjem nivoju zaradi nižjega nivoja na PM.

Na zimskem roku poklicne mature bi lahko bilo ponujenega več časa za izvedbo poklicne mature, podobno kot je na spomladanskem roku.

Ni poenotenja šol (priprava gradiv za 2. predmet). Sprašuje en učitelj, vprašanja sestavi več učiteljev.

Predlagam poenotenje pisnih pol pri 2. predmetu poklicne mature.

Predlagam vsaj 1-krat letno usposabljanje tajnikov mature (tukaj ne mislim letnega posveta), ampak operativno, vključno z računalniškim sistemom, seznanitvijo vseh novosti, v skupinah z največ 20 udeleženci, debato in izmenjavo mnenj.

Predlagam, da k vlogi ne bi bilo več potrebno priložiti STROVNEGA MNENJA, saj vsebuje tudi družinsko in socialno anamnezo.

Predlagamo, da bi se tudi za drugi predmet pripravil izpit eksterno.

Predlogov nimamo. Hvala za sodelovanje.

Pretiravanje v smeri eksternosti poklicne mature ne prinaša kakšnih bistvenih rezultatov, zato predlagam, da se čimveč aktivnosti takšne in drugačne mature vrne v pristojnost šole. Šole moramo namreč biti sposobne in pripravljene same izvajati evalvacijo.

Pri 1., 2., in 3. predmetu je potrebno uvesti višje ravni eksternosti (vsaj 10% kontrolo in drugo ocenjevanje s strani zunanjih ocenjevalcev) in ukiniti zimski rok poklicne mature, že dva sta logistično zahtevna.

Pri izvedbi pisnega izpita z dijaki/om, pri nas je malo takih dijakov, običajno eden, je potrebno zmanjšati število članov komisije na enega, v primeru potrebe pa mora šola zagotoviti sistem interne komunikacije, ki zagotovi zamenjavo v primeru potrebe.

Spremembe PM morajo nastajati vzporedno in usklajeno s spremembami SM oz. v povezavi z morebiti drugačnim načinom zaključevanja srednje šole.

Ukinitev zimskega roka!

V programu za maturo bi lahko bila ikona z oznako kandidata s posebnimi potrebami in možnostjo izločitve iz razporeda sedežnega reda v svoj prostor.

Vprašalnik delno prilagoditi izobraževanju odraslih.

Vsaj v zimskem roku naj bi bilo več časa med zadnjim dnem izpitov in razdelitvijo spričeval.

Vsebine 1. in 3. predmeta naj bodo zastavljene tako, da kažejo splošno izobrazbo in razgledanost kandidatov, išče naj se znanje. Kriterij za + oceno je pod 50 %, ta meja je nižja kot v domaturitetnem izobraževanju (-50 %) in ima negativni psihološki učinek.

SKLEP

Anketni vprašalnik za ravnatelje o izvedbi poklicne mature je izpolnjevalo 141 od 161 organizacij (87,6 %), ki so izvajale poklicno matura 2010 v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku. Vključenost organizacij v anketo glede na izobraževalne programe je primerljiva z deleži organizacij, ki izvajajo programe srednjega strokovnega izobraževanja (SSI), programe poklicno-tehniškega izobraževanja (PTI) in programe poklicnega tečaja (PT).

Stališča ravnateljev do poklicne mature. V splošnem imajo ravnatelji do poklicne mature pozitivno stališče. Večina jih meni, da daje poklicna matura primeren okvir za boljše znanje dijakov. Okoli tri četrt jih je mnenja, da poklicna matura omogoča dijakom primerno strokovno usposobljenost za študij in tudi primerno strokovno usposobljenost za delo na izbranem področju, okoli tri četrt pa se jih tudi ne strinja z negativnimi posledicami poklicne mature za širšo razgledanost dijakov. Manj jih je prepričanih (dve tretjini), da sta se zaradi poklicne mature okrepili sodelovanje in timsko delo med učitelji, še manj pa (slabih 60 %), da se poklicna matura kaže tudi v večji kvaliteti poučevanja in da je konec šolskega leta bolj miren, če so poznana pravila in kriteriji znanja. Še vedno jih je več kakor 70 % prepričanih, da sta zaradi poklicne mature navzoči vznemirjenost in zaskrbljenost dijakov. Ravnatelji razloge zanj najpogosteje pripisujejo prevelikemu pomenu točk, ki so potrebne za vpis na visokošolske strokovne programe.

Predmaturitetni preizkus. Večina ravnateljev predlaga, naj izvedba predmaturitetnih preizkusov (PMP) ostane takšna, kakor je sedaj: datum »obveznega« PMP naj bo določen s koledarjem poklicne mature, termine in načine pisanja za »neobvezne« PMP šole določijo same, »obvezni« predmet PMP naj bo eno leto prvi predmet, drugo leto tretji predmet, izpitne komplete za neobvezne PMP pa naj pripravijo državne predmetne komisije in Ric. PMP za drugi predmet poklicne mature izvaja 39,7 % organizacij: najpogosteje s področja ekonomije, zdravstva, predšolske vzgoje, strojništva, gostinstva, računalništva, elektrotehnike, mehatronike, kemije, kmetijstva in hortikulture.

Priprava in izvedba poklicne mature. Večina organizacij pripravi izpitne pole za pisne izpite pri drugem predmetu poklicne mature na šoli interno (89,3 %), v manjšini pa so tiste, ki pripravljajo izpitne pole v posebnih skupinah istega izobraževalnega programa za vse šole (10,7 %). Težave pri izvedbi poklicne mature je izpostavila ena sama organizacija.

Moderacija in ocenjevanje poklicne mature. Moderacijo navodil za ocenjevanje pri drugem predmetu poklicne mature je izvedlo 29,3 % organizacij, od tega največ s področja ekonomije, zdravstva, prometa in predšolske vzgoje.

Večina ravnateljev meni, da je ocenjevanje pisnih in ustnih izpitov pri prvem, pri drugem in pri tretjem predmetu poklicne mature ustrezno (nad 90 %), nekoliko manj pa se jih strinja (nad 80 %), da so ustrezni tudi v PIK zapisani kriteriji za ocenjevanje četrtega predmeta poklicne mature in usposabljanja za ocenjevalce prvega in tretjega predmeta poklicne mature. Usposabljanja za ocenjevalce drugega predmeta se zdijo ustrezna 68 % ravnateljev, neustrezna 13 %, kar 19 % pa jih o njih nima mnenja.

Ocena posredovanih informacij. Analiza odgovorov kaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih posredujejo MŠŠ, DK PM, Ric, ZRSŠ in CPI. Deleži pozitivnih ocen (»Da«) za vse organe in inštitucije, ki izvajajo poklicno maturo, presegajo namreč 80 %. V povprečju ravnatelji najbolje ocenjujejo natančnost informacij, najslabše pa nedvoumnost informacij.

Ocena sodelovanja. Ravnatelji so sodelovanje z MŠŠ, DK PM, Ricem, ZRSŠ in s CPI ocenjevali z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Njihove ocene so visoke, saj povprečna ocena za vse inštitucije in organe za poklicno maturo presega oceno 4,0. Pripombe k sodelovanju so različne, najbolj pogoste pa izražajo zapisi: sodelovanje je korektno/sodelovanje je neustrezno/sodelovanja pravzaprav ni.

Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov. Tudi ustreznost maturitetnih predpisov so ravnatelji ocenjevali z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Ocene so dodeljevali trem predpisom: maturitetnemu koledarju za poklicno maturo, maturitetnim pravilom o varovanju izpitne tajnosti in izpitnemu redu.

S podobnima povprečnima ocenama vrednotijo ravnatelji ustreznost maturitetnih pravil o varovanju izpitne tajnosti in ustreznost izpitnega reda (ocena: 4,5). Nekoliko nižjo povprečno oceno dodeljujejo maturitetnemu koledarju za poklicno maturo (ocena: 4,1).

Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov. Vseh zabeleženih kršitev maturitetnih pravil je bilo 16, od tega največ zaradi oziranja, pogovarjanja oziroma sporazumevanja (8). Ukrepov je bilo 24 in skoraj vsi so bili opomini (19).

Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno. Vseh pritožb na postopek izvedbe je bilo 8, vseh ugovorov pa 61 (na način izračuna izpitne ocene: 19, na oceno: 42). Po ugovorih je bila ocena popravljen 34 kandidatom (55,7 %).

Prilagojeno izvajanje poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami. Prilagojeno izvajanje poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami je opravilo 68 od 139 organizacij (48,9 %). Ravnatelji z najvišjo povprečno oceno vrednotijo sodelovanje Rica in organizacij (ocena: 4,8), nekoliko nižji povprečni oceni pa dodeljujejo prilagoditvam izpitnih pol in elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (oceni: 4,5).

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem ravnateljem, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi poklicne mature. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – Vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.

Priloga 1

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA RAVNATELJE ORGANIZACIJ, KI IZVAJAJO POKLICNO MATURO

Spoštovani,
prosimo Vas, da izpolnite anketni vprašalnik za ravnatelje organizacij, ki izvajajo poklicno maturo.

Anketni vprašalnik je namenjen zbiranju podatkov o stališčih ravnateljev do poklicne mature, odkrivanju težav in nejasnosti pri pripravah in pri izvedbi poklicne mature in iskanju priporočil za njeno izboljšavo.

1. ŠIFRA ŠOLE

Napišite šifro Vaše organizacije (šestmestna številka).

2. STALIŠČA RAVNATELJEV DO POKLICNE MATURE

Po tristopenjski lestvici ocenite strinjanje s trditvami o poklicni maturi.

Možni odgovori: Strinjam se. Ne strinjam se. Nimam mnenja.

- 2.1 Poklicna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.
- 2.2 Poklicna matura daje dijakom primerno strokovno usposobljenost za delo na izbranem področju.
- 2.3 Poklicna matura daje dijakom primerno strokovno usposobljenost za visokošolski študij.
- 2.4 Poklicna matura je neposredno vplivala na izboljšanje kvalitete poučevanja.
- 2.5 V zbornici sta se okrepili sodelovanje in teamsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na poklicno maturo.
- 2.6 Življenje in delo srednje šole se toliko podrejata ciljem poklicne mature, da ima to negativne posledice za širšo razgledanost dijakov.
- 2.7 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja sklep šolskega leta vsako leto bolj miren.
- 2.8 Vznemirjenost in zaskrbljenost dijakov zaradi poklicne mature sta še vedno navzoči.

Pri trditvi 2.8 ste izbrali: »Strinjam se.« Zato v nadaljevanju na tristopenjski lestvici označite vzroke za vznemirjenost in zaskrbljenost dijakov.

- 2.8.1 Prezahtevna izpitna snov
- 2.8.2 Preobsežna izpitna snov
- 2.8.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov, ki se kaže s pretiravanjem pri pouku
- 2.8.4 Pripisovanje prevelikega pomena točkam, ki so potrebne za vpis na visoke strokovne programe

3. PREDMATURITETNI PREIZKUS (v nadaljevanju: PMP)

3.1 IZVEDBA PMP

Kakšna naj bo izvedba PMP?

Izberite eno od ponujenih možnosti.

- Izvedba PMP naj bo takšna, kakor je bila doslej: datum »obveznega« PMP je določen s koledarjem poklicne mature, termine in načine pisanja za »neobvezne« PMP pa šole določijo same.
- Izvedba PMP naj se spremeni: datum »obveznega« PMP naj NE BO določen s koledarjem poklicne mature, termine in načine pisanja za PMP iz prvega in iz tretjega predmeta naj določijo šole same.

3.2 »OBVEZNI« PREDMET PMP

Kako naj glede predmetov poteka izvedba »obveznega« PMP?

Izberite eno od ponujenih možnosti.

- Menjava na vsaki dve leti, tako kakor doslej: prvo leto prvi predmet, drugo leto tretji predmet
- Vsako leto prvi predmet

3.3 PRIPRAVA IZPITNIH KOMPLETOV ZA »NEOBVEZNE« PMP PRI PRVEM IN PRI TRETJEM PREDMETU POKLICNE MATURE

Kdo naj pripravi izpitne komplete za »neobvezne« PMP pri prvem in pri tretjem predmetu?

Izberite eno od ponujenih možnosti.

- Izpitne komplete naj pripravijo državne predmetne komisije in Ric tako kakor doslej: šole naročijo izpitne komplete na Ricu ali pa jih natisnejo same z eRic.
- Izpitne komplete pripravijo šole same.
- »Neobvezni« PMP naj se ukinejo.

3.4 IZVEDBA PMP ZA DRUGI PREDMET POKLICNE MATURE

Ali izvajate PMP tudi za drugi predmet poklicne mature?

Izberite eno od ponujenih možnosti.

- DA.
- NE.

Odgovor DA: Iz katerih drugih predmetov poklicne mature izvajate PMP?

3.5 PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO PMP

Zapišite predloge za izboljšavo PMP.

---

4. PRIPRAVA IN IZVEDBA POKLICNE MATURE

4.1 Ali ste izpitne pole za pisne izpite za drugi predmet poklicne mature pripravljali na šoli INTERNO?

Izberite eno od ponujenih možnosti.

- DA.
- NE.

Odgovor NE: Pri katerih predmetih ste pisne izpite za drugi predmet poklicne mature pripravljali v posebnih skupinah istega izobraževalnega programa za vse šole?

4.2 Ali ste imeli pri izvedbi poklicne mature (v spomladanskem, jesenskem ali zimskem izpitnem roku) težave?

- DA.
- NE.

4.3 Odgovor DA: Kakšne težave ste imeli pri izvedbi poklicne mature? V tabeli spodaj (stolpec TEŽAVE) označite težave, ki ste jih imeli pri izvedbi poklicne mature. Ob posamezni težavi tudi napišite razloge zanjo (stolpec RAZLOGI) in predloge za njeno odpravo (stolpec PREDLOGI).

Težave pri izvedbi poklicne mature	TEŽAVE	RAZLOGI	PREDLOGI
Dostava izpitnega gradiva za pisni izpit za prvi in za tretji predmet	☐		
Koledar izvedbe poklicne mature	☐		
Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature	☐		
Nadzorni učitelji pri pisnih izpiti	☐		
Organizacija pouka v času izvedbe poklicne mature	☐		
Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	☐		
Ocenjevanje maturitetnih izpitov	☐		

4.4 Lahko napišete tudi druge Vaše težave pri izvedbi letošnje poklicne mature.

4.5 Lahko napišete tudi druge Vaše predloge za izboljšanje poklicne mature.

---

5. MODERACIJA IN OCENJEVANJE POKLICNE MATURE

5.1 Ali pri drugem predmetu poklicne mature izvajate moderacijo navodil za ocenjevanje? Izberite eno od ponujenih možnosti.

- DA.
- NE.

Odgovor DA: Pri katerih drugih predmetih poklicne mature izvajate moderacijo navodil za ocenjevanje?

Po tristopenjski lestvici ocenite strinjanje s trditvami o ocenjevanju poklicne mature. Možni odgovori: Strinjam se. Ne strinjam se. Nimam mnenja.

- 5.2 Usposabljanja za ocenjevalce prvega in tretjega predmeta poklicne mature so ustrezna.
- 5.3 Usposabljanja za ocenjevalce drugega predmeta poklicne mature so ustrezna.
- 5.4 Ocenjevanje pisnih izpitov pri prvem in pri tretjem predmetu poklicne mature je ustrezno.
- 5.5 Ocenjevanje pisnih izpitov pri drugem predmetu poklicne mature je ustrezno.
- 5.6 Ocenjevanje ustnih izpitov pri prvem, pri drugem in pri tretjem predmetu poklicne mature je ustrezno.
- 5.7 V PIK zapisani kriteriji za ocenjevanje četrtega predmeta poklicne mature so ustrezni.

6. OCENA POSREDOVANIH INFORMACIJ

Posredovanje informacij organov in inštitucij, ki izvajajo poklicno maturo, ocenite z DA ali z NE.

- 6.1 Informacije MŠŠ
- 6.2 Informacije DK PM
- 6.3 Informacije Rica
- 6.4 Informacije ZRSŠ
- 6.5 Informacije CPI

Ocenjujejo se: Natančnost. Pravočasnost. Nedvoumnost.

7. OCENA SODELOVANJA

7.1 Sodelovanje z organi in inštitucijami za poklicno maturo ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Sodelovanje z MŠŠ
- Sodelovanje z DK PM
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z ZRSŠ
- Sodelovanje s CPI

7.2 V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vaše ocene v 7.1.

- Sodelovanje z MŠŠ
- Sodelovanje z DK PM
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z ZRSŠ
- Sodelovanje s CPI

8. OCENA USTREZNOSTI MATURITETNIH PREDPISOV

8.1 Ustreznost maturitetnih predpisov ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Ustreznost maturitetnega koledarja za poklicno maturo
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

8.2 Vpišite pripombe k maturitetnim predpisom.

- Ustreznost maturitetnega koledarja za poklicno maturo
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

8.3 Vpišite predloge za izboljšavo maturitetnih predpisov.

- Predlogi za izboljšavo maturitetnega koledarja za poklicno maturo
- Predlogi, povezani z izpitno tajnostjo in z izjemnimi okoliščinami
- Predlogi za izboljšavo določil izpitnega reda

9. KRŠITVE MATURITETNIH PRAVIL IN VRSTE UKREPOV (71. in 72. člen Pravilnika o poklicni maturi)

9.1 Zapišite število kršitev maturitetnih pravil v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku.

- Vpisovanje neprimernih znakov ali neprimerne vsebine v izpitno polo
- Odkrit pomožni listek oziroma kak drug nedovoljen pripomoček
- Oziranje, pogovarjanje oziroma sporazumevanje
- Prepisovanje ali dopustitev prepisovanja
- Uporaba pomožnega listka, elektronskih pripomočkov oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov
- Motenje poteka izpita
- Ponavljanje kršitev in njihovo stopnjevanje
- Predložitev dela drugega kandidata
- Najdeno gradivo z oznako izpitne tajnosti
- Zamenjava identitete kandidata

Možnosti: Spomladanski izpitni rok. Jesenski izpitni rok. Zimski izpitni rok.

9.2 Zapišite število ukrepov maturitetnih pravil v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku.

- Opomin
- Prekinitev reševanja izpitne pole
- Prekinitev dela izpita
- Razveljavitev vseh opravljenih izpitov poklicne mature

Možnosti: Spomladanski izpitni rok. Jesenski izpitni rok. Zimski izpitni rok.

10. PRITOŽBE NA POSTOPEK IZVEDBE IN UGOVOR NA OCENO

10.1 Zapišite število pritožb na postopek izvedbe v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku (75. člen Pravilnika o poklicni maturi, 51. člen ZMat).

- Pisni del izpita
- Ustni del izpita
- Praktični del izpita

Možnosti: Spomladanski izpitni rok. Jesenski izpitni rok. Zimski izpitni rok.

10.2 Zapišite število ugovorov na način izračuna ocene oziroma na oceno v spomladanskem, v jesenskem in v zimskem izpitnem roku (77. člen Pravilnika o poklicni maturi, 52. člen ZMat).

- Način izračuna izpitne ocene
- Ocena

Možnosti: Spomladanski izpitni rok. Jesenski izpitni rok. Zimski izpitni rok.

